

SZERVEZETFEJLESZTÉSI SZEMINÁRIUM

2004. május 1-jén jelentősen megnövekszik az Európai Unióhoz tartozó országok száma. Magyarország a tíz csatlakozó állam között szerepel. Ezt a lépést a lakosság többsége örömmel fogadja, de vannak szkeptikusok is, akik mindenféle félelmeiket hangoztatják. Lehet, hogy a maguk szempontjából igazuk is van, hiszen minden bizonnyal lesznek a társadalomnak olyan szegmensei, ahol kezdeti nehézségekkel kell majd számolni.

Mások úgy vélekednek, nem kell nekünk Európába tartanunk, mivel már 1000 éve Európához tartozunk. Ebben van is igazság. Magyarország az évszázadok során több időszakban is jelentős szerepet játszott a földrész történelmének és kultúrájának alakulásában. Sajnos, a II. világháború utáni időszak kizárt minket az együtt haladásból. Ilyen értelemben visszatérünk Európába. Nagy várakozással nézünk az Európai Unió adta lehetőségek elé, melyek többsége nálunk korábban már megvolt. Az egykori Osztrák-Magyar Monarchia nemzetek szövetségének is tekinthető, ahol sok málnak tartott vívmány működött. Elég csak a közös pénzre gondolnunk, de az utazás is egyszerűen megoldható volt. Ennek igazolására idézzük az 1903-as VI. törvénycikk 1. §-át: *A magyar korona országainak területén való tartózkodáshoz és utazáshoz, valamint az állam határára való átkeléshez útlevél rendszerint nem szükséges.* Finoman fogalmaztak, mert ugye az útlevél rendszerint nem szükséges, de előfordulhat, hogy azért kéri a határátkelésnél. Mint a törvény további részéből kiderül, ilyen eset például a háború.

Tehát, mi magyarok örülünk, hogy hamarosan megközelíthetjük elődeink 100 évvel korábbi lehetőségeit. De ne felejtsük el, hogy közben volt két világháború és egy hidegháború. A kelet-európai országok mesterséges elszigetelése sok kárt okozott az itt élők emberi kapcsolatainak alakulásában. Most szinte mindent előlről kell kezdenünk.

Egy Kistarcsán – Bővülő Európa címmel – megtartott nemzetközi szeminárium keretében az eredményes szervezeti munka sajátosságait vizsgáltuk, külön kiemelve a fiatalok érdemi közreműködésének szükségességét. A szeminárium elsődleges célja a fiatalok képzése volt.

A résztvevők a helyi és a környező települések szervezeteinek, intézményeinek aktivistái és a meghívott külföldi – bolgár, ciprusi, görög, olasz és román – szervezetek képviselői voltak.

Örvendetes, ha egy felnőttekből álló szervezet programjaiba középiskolás és egyetemista korú fiatalok passzív érdeklődőként kapcsolódnak be. Idővel közülük néhányan aktívan is ki szeretnék venni részüket a rendezvények lebonyolításában, ahonnan már csak egy lépés a szervezésben és előkészítésben történő részvétel.

A program összeállításánál ügyeltünk arra, hogy ne a nálunk vagy bármely más országban előforduló sajátos problémákról, hanem általános, az európai polgárt érdeklő kérdésekről legyen szó. Bár egyes témakörök (alapítás, finanszírozás...) különböző országokban elterjedt gyakorlatának megismerése és összehasonlítása is igen érdekesnek bizonyult.

A szeminárium megvalósítása során célul tűztük ki a különböző értékrenddel, kultúrával rendelkező csoportok

együttműködésének elősegítését, kapcsolatok létrehozását, a résztvevő szervezetek megerősítését az esetleges későbbi közös projektek sikeres szervezésének reményében. Ennek szellemében itt nem a civil szervezetek tevékenységének egy adott területe, hanem a működéssel kapcsolatos általános kérdések megismerése és megvitatása volt a vezérfonal. Így lehetett elérni, hogy minden résztvevő fiatal aktivista tudja majd hasznosítani saját szervezetében a program során szerzett ismereteket.

Az Európai Unió által kiírt pályázatokat aránylag kevesen ismerik. Külföldi szervezetek közt is gyakran találkozni olyanokkal, akik nagyon megörülnek a lehetőségnek, aztán hálájuk jeléül folyamatosan tartják a kontaktust – elsősorban drótpostán keresztül – a többi résztvevővel. Ők a projekt elsődleges hasznélvezői, akik már a program során is a legaktívabbak.

Természetesen az előkészítéstől kezdődően, már a szervezésbe is bekapcsolódó helyi fiataloknak jut a legtöbb élmény. Rajtuk kívül közvetve a résztvevők környezetéhez tartozók, a család, a diáktársak, az ismeretségi kör is hasznos tapasztalatokkal gazdagodik. A találkozó azonban számos tanulsággal és segítséggel szolgálhat a külföldi résztvevőknek is, hiszen az ott hallottakat a saját hazájukban is felhasználhatják majd.

A projekt szeminárium jelleggel valósult meg. Előadónak olyan szakembereket kértünk fel, akik munkájuk vagy érdeklődési körük eredményeképpen ismerik a civil szervezetek működését, tájékozottak az ifjúsággal kapcsolatos kérdésekben és az Európai Unió tevékenységéről is sok hasznos információt tudnak nyújtani. A három munkanap során elhangzott tizenkét előadásból csak néhányat emelünk ki. Bauer Béla egy felmérés kapcsán ismertette a társadalmi változások eredményezte kultúrafogyasztási szokások és színterek módosulását. Beke Pál az egyesületek életképességét és a velük kapcsolatos visszasságokat elemezte. Borbáth Erika a különböző szervezetek és intézmények egy településen belüli partnerkapcsolatairól beszélt. Koncz Gábor gazdasági szempontból vizsgálta a civil szférát, rámutatva helyére a négyeszetoros gazdaságban. Zongor Attila Európai Unió-s pályázati lehetőségekre és azok megírásának legfontosabb szempontjaira hívta fel a figyelmet.

A hallottak hatásosabb memorizálása érdekében iktattunk be tréningeket. Az egyik, a szervezetek létében igen meghatározó pályázatok írására irányult. Minden résztvevő partnerszervezet képviselői tartottak információs bemutatókat, minek eredményeképpen – az elhangzott információk pontosításával – a szünetekben és a szabad programok idején spontán ismeretbővítésre kerülhetett sor az egymás közti beszélgetések során.

A projekt minden elemében interaktív volt. A kísérő programokban és a közös utazások során kialakuló beszélgetések igen jó lehetőséget nyújtottak egymás kultúrájának első kézből történő megismerésére, a személyes kapcsolatok pedig megmutatták, hogy az esetlegesen meglévő előítéletek alaptalanok.

Kereszti Ferenc